

nebo pro škodu jí způsobenou. Avšak toto ustanovení § 471 obč. zák. obsahuje obecnou zásadu, které jest obdobně použiti na všechna zadržovací práva poskytnutá ustanoveními občanského zákoníka, tedy i na zadržovací právo podle § 970 lit. c) obč. zák. Okolnost, že v případě § 471 obč. zák. jde o nároky pro náklad učiněný na zadržovanou věc nebo pro škodu touto věcí způsobenou, kdežto v případě § 970 c) obč. zák. ručí vniklé věci pro náklad na osobu hosta, nemůže o sobě odůvodniti rozdílné posuzování rozsahu právních účinků zadržovacího práva v obou případech. Podle zprávy komise pro justiční věci k § 471 obč. zák. bylo zmíněné omezení účinků zadržovacího práva odůvodněno úvahou, že zadržovací právo nemá sloužiti k šikanosnímu protahování sporu, tedy úvaha všeobecná, která dopadá i v případě § 970 lit. c) obč. zák. Mínil-li žalovaný, že zákonodárce chtěl hostinskému poskytnouti právo zvláštní od ustanovení § 471 obč. zák. odlišné a že by jinak bylo ustanovení § 970 lit. c) obč. zák. zcela zbytečné, stačí k vyvrácení jeho nároku poukázati na zmíněnou již různost předpokladů obou zadržovacích práv, zdůrazněnou žalovaným samým, jakož i na zprávu komise pro justiční věci k § 970 c) obč. zák., v níž zvláštní stanovení zadržovacího práva hostinského vedle zadržovacího práva podle § 471 obč. zák. není odůvodněno úvahou, že účinek zadržovacího práva má býti i v obou případech různý, nýbrž jen poukazem na to, že § 1440 obč. zák. nepřipouští právě pro uschovatele zadržovací právo. Má tudíž také zadržovací právo podle § 970 lit. c) obč. zák. jen účinek stanovený v § 471 obč. zák. a lze hostinského, žalovaného o vydání zadržované věci, odsouditi k vydání této jen proti vzájemnému splnění jeho nároků. Nicméně nelze rozhodnouti hned ve věci samé a změnou rozsudků nižších soudů uznati, že žalovaný jest povinen vydati žalující firmě sporné auto proti vzájemnému splnění nároků žalovaného, ježto k tomu jest zapotřebí, aby byla přesně zjištěna výše pohledávek žalovaného, jež má žalující firma vzájemně plniti, aby mohla vymáhati nárok na vydání auta, a nižší soudy, posuzující věc s jiného právního hlediska, dosud taková zjištění nečinily.

Čís. 14880.

K § 8 zák. ze dne 17. prosince 1919 čís. 20/20 Sb. z. a n.

Žádost vyvlastněného za zrušení vyvlastňovacího nálezu není podle zákona čís. 20/20 Sb. z. a n. vázána určitou lhůtou, avšak podal-li ji vyvlastněný až po dlouhé době, jest k průtahu s tím spojenému přihlédnouti při stanovení požadované škody.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Rv I 1401/35.)

Žalobci byli v roce 1919 a 1920 vlastníky a držiteli dvou stavebních pozemků v kat. území B. a sice stavební parcely ve výměře 111.76 čtver. sáhů a stavební parcely ve výměře 101.75 čtver. sáhů, které byly zapísány ve vložkách poz. knihy kat. území B. Vojenská správa podala

v měsíci srpnu 1920 u tehdejší příslušné okresní správy politické žádost za vyvlastnění těchto pozemků, uvádějíc, že hodlá za stávající bytové krise použítí jich ku stavbě činžovních domů. Na podkladě této žádosti bylo okresní správou politickou zahájeno vyvlastňovací řízení a žalobcům byly tyto pozemky přes jejich odpor a proti jejich vůli nálezem ze dne 26. srpna 1920 vyvlastněny pro vojenskou správu. Když vyvlastňovací nález nabyl právní moci dne 29. ledna 1921 sdělilo M. N. O. žalobcům dopisem ze dne 3. května 1921, že v jejich prospěch složilo u soudu částku připadající na vyvlastněné pozemky a to za první pozemek 37.551 Kč 80 h a za druhý pozemek 32.193 Kč 40 h, tedy úhrnem 69.745 Kč 20 h. Tento obnos si pak žalobci u příslušného soudu vyzvedli. Na těchto pozemcích bylo pak v pozemkové knize kat. území B. v obou vložkách vloženo dne 12. května 1921 právo vlastnické pro M. N. O., což zápisem ze dne 7. června 1926 bylo opraveno tak, že právo vlastnické se vkládá pro československý stát. Vyvlastňovací nález obsahoval podmínku, že na vyvlastněných pozemcích musí býti postaveny obytné domy, dále že se stavbou musí býti započato do šesti měsíců ode dne, kdy vyvlastňovací nález nabude právní moci a to pod následky uvedeny v § 8 zákona ze dne 17. prosince 1919 čís. 20 Sb. z. a n. Lhůta, během které se stavbou mělo býti započato, končila se dnem 29. července 1921. M. N. O. však v uvedené době nejen se stavbou nezapočalo, ale nezažádalo ani za prodloužení lhůty té, k čemuž bylo oprávněno dle § 8 odst. 2 cit. zákona. Část vyvlastněných pozemků směnilo s obcí a na zbývajících částí počalo stavěti teprve v r. 1922 a 1924, tudíž dávno po uplynutí lhůty vyvlastňovacím nálezem poskytnuté. Poněvadž žalovaný čsl. stát, pokud se týče M. N. O. podmínce vložené ve vyvlastňovacím nálezu nevyhověl, podali žalobci dne 5. března 1927 u příslušného politického úřadu žádost, aby citovaný vyvlastňovací nález ohledně těchto pozemků byl zrušen ve smyslu § 8 zákona čís. 20/20 Sb. z. a n. O žádosti žalobců bylo provedeno předepsané řízení, na základě kterého vydal zemský úřad ve II. stolici konečné rozhodnutí ze dne 23. prosince 1929 čís. 14-202.662 z r. 1929, kterým zemský úřad vyvlastňovací nález okresní správy politické zrušil a to podstatně proto, že se stavbou nebylo započato do šesti měsíců, aniž by o prodloužení lhůty bylo žádáno, dále že pozemky byly z části směněny a vůbec nezastavěny a konečně, že i na směněných pozemcích nebyly postaveny budovy obytné, nýbrž budovy úřední, čímž ovšem bytové nouzi nijak nebylo čeleno a účel zákona byl zmařen. Proti tomuto rozhodnutí zemského úřadu podal žalovaný stížnost k nejvyššímu správnímu soudu, stížnost ta byla nálezem tohoto soudu z roku 1931 zamítnuta jako bezdůvodná. Mezi stranami došlo bezvýsledně k jednání o smír. Žalobci sporně uvedli, že na vyvlastněných pozemcích chtěli stavěti pomocí státní subvence, již by byli dosáhli, dva obytné domy a tyto zciziti, kterýžto úmysl zmařil žalovaný, čímž žalobce poškodil. Svůj žalobní nárok žalobci dovozují z ustanovení § 8 zák. čís. 20/20 Sb. z. a n., tvrdíce, že se bránili proti vyvlastnění a poukazujíce k tomu, že vojenská správa může z volné ruky zakoupiti jiné pozemky, dále že při projednání odvolání proti vyvlastňovacímu

nálezu vyhradili si výslovně uplatňovati veškerou škodu jim vzniklou omezením disposičního práva zapsáním poznámky vyvlastňovacího řízení. Po vyvlastnění pozemků žalobci na vyvlastněných pozemcích stavěti nemohli, neboť stavěti na pozemcích, jež byly vyvlastněny pod podmínkou, že stavba bude do určité doby provedena, jinak že vyvlastnění nabude právní moci a stavebník pozbuje nejen pozemků, ale bude nucen i dílo odstraniti, jest podnikem tak odvážným, že nelze odmítati jeho nárok na utrpěnou škodu, poněvadž od toho pokusu odvrátiti jemu hrozící škodu upustil. Stavba jim kromě toho byla znemožněna tím, že by jim žádný peněžní ústav nebyl zapůjčil sebe menší částky, když pozemky byly vyvlastněny. Kromě toho by žalobci neobdrželi státní subvence, ježto § 3 odst. 4 zák. č. 219/20 Sb. z. a n. předpokládá neobmezené vlastnictví pozemků. Když v cestě odvolacího řízení docílili pouze nepatrné zvýšení náhrady za pozemky a částka 320 Kč za jeden čtvereční sáh, jim vyplacená v květnu 1921, nestačila k zakoupení rovnocenných pozemků, žádali, jak písemně tak i ústně, vykonavše četné intervence u některých ministerstev, o zvýšení cen. Když tyto intervence k cíli nevedly, obrátili se žalobci v r. 1926 přímo na M. N. O. se žádostí o náhradní pozemky a když i tento požadavek nebyl příznivě vyřízen, tu zažádali teprve dne 5. března 1927 o zrušení vyvlastňovacího nálezu. V tomto jednání žalovaného státu pokud se týče jeho vojenské správy spatřují žalobci jednak hrubou nedbalost, jednak zavinění dolosní, tvrdíce, že žalovanému, po případě jeho orgánům, bylo známo, že jedná protizákonně, když nezapočal se stavbou v dané lhůtě, nežádal o prodloužení, pozemky částečně směnil a částečně zastavil úředními budovami, ač podmínky ve vyvlastňovacím nálezu byly uvedeny pod sankcí zrušení a povinností a obmezení byla zapsána v pozemkové knize. Žalobci tvrdí, že žalovaný, jakmile nezapočal se stavbou v dané lhůtě nezažádav ani za prodloužení této lhůty, stal se obmyslným držitelem těchto pozemků, jakmile lhůta k započetí stavby uplynula. Jest proto žalovaný dle tvrzení žalobců povinen na základě ustanovení §§ 326 a 335 obč. zák. vrátiti nejen veškeré výhody, jež získal z držby pozemků, nýbrž i ony, jež by žalobci byli sami získali a nahraditi veškerou touto držbou způsobenou škodu. Tuto škodu oceňují žalobci ke dni 30. června 1931 takto: Zisk z prodeje domu ke dni 31. prosince 1921 1,815.000 Kč, úrokový zisk při uložení 6% papírech požívajících sirotčí jistoty ke dni 30. června 1931 1,367.613 Kč 55 h, náhrada palmárního účtu 103.147 Kč 80 h, celkem 3,285.761 Kč 35 h. Od toho jest odečísti přijatou náhradu 69.745 Kč 20 h s 5% zúročením od 4. května 1921 do 30. června 1931 125.606 Kč 55 h, takže zbývá 3,160.154 Kč 80 h. Pro případ, že by soud nevzal za prokázáno, že by žalobci mohli domy prodati a že by tudíž domy ty drželi, specifikují žalobci svou škodu takto: Ušlý zisk z nájemného z obou domů za dobu ke dni 30. června 1931 1,595.032 Kč 95 h, hodnota obou domů ke dni 30. června 1931 1,322.571 Kč 60 h, náhrada palmárního účtu 103.147 Kč 80 h, tudíž celkem 3,020.752 Kč 35 h, od čehož jest odečísti přijatou náhradu 69.745 Kč 20 h s 5% zúročením od 4. května 1921 do 30. června 1931 125.606 Kč 55 h, takže zbývá

2,895.145 Kč 80 h. P r v ý s o u d zjistiv, že žalobci měli vážný úmysl na vyvlastněných pozemcích postavit dva domy, jež zamýšleli prodati a že by byli stavební povolení na ně obdrželi, uznal podle žaloby částkou 2,495.668 Kč. O d v o l a c í s o u d přiznal žalobcům 618.353 Kč. D ů v o d y: Nehledě k tomu, že žalobci nepodnikli opravdové kroky podle § 9 zák. čís. 20/20, aby vyvlastnění zbavili účinku, nelze se stavbou na pozemcích žalobců určitě počítati tak, aby to mohlo býti základem výpočtu jejich škody. Jde tu jen o možnost, ke které nemuselo dojíti; povolení subvence bylo také jen možné; vyjádření se znalce o tom není vlastně posudek znalecký a není proto rozhodující; jde tu jak u znalce, tak i v rozsudku o pouhý úsudek z daných skutečností. Celá otázka stavby je hypotetická a vzhledem na zamýšlenou novou regulaci se strany státní regulační komise nebylo ani stavební povolení ani udělení subvence stavební jisté. Proto odvolací soud dochází k úsudku, že otázka stavby domů vypadá vůbec ze základu pro náhradu škody žalobců. Tím pak odpadá potřeba zabývati se výtkami odvolání proti výpočtům se stavbou souvisejícím. Nemůže se tu mluvíti ani o ušlém zisku žalobců, když schází reálný základ. Zbývají proto jako základ nároku na náhradu škody k posouzení: 1. stoupnutí cen vyvlastněných pozemků, 2. zisk žalovaného ze směny pozemků po případě části jich s obcí, 3. výlohy žalobců s právním zastoupením ve vyvlastňovacím řízení. K bodu 1. zjištěna cena u obou parcel po 3.200 Kč za jeden čtverečný sáh v roce 1931 (kdy vyvlastnění zrušeno); soud se tu opírá o znalecký posudek, který je náležitě odůvodněn; ovšem žalovaný snažil a snaží se dovésti nesprávnost ocenění znalcem, ale znalec zaujal stanovisko k výtkám žalovaného a první soud neměl pochybností o správnosti údajů znalcových a nemá jich ani odvolací soud a počítá se proto s cenou oněch vyvlastněných pozemků 357.600 Kč a 325.600 Kč, dohromady 683.200 Kč; po srážce přijaté ceny za vyvlastněné pozemky per 69.745 Kč 20 h s 5% úroky od 4. května 1921 do 30. června 1931, což činí dohromady 115.924 Kč 10 h, zbývá obnos 567.275 Kč 90 h jako újma žalobců, jejíž náhrada se přiznává. Jako další škoda žalobců jsou výlohy právního zastoupení ve vyvlastňovacím řízení s hotovými výlohami dohromady 51.077 Kč 80 h. Nárok na tuto náhradu pozůstává po právu, a výše stanovená prvním soudem není brána v odpor. Činí tedy náhrada celkem 618.353 Kč 70 h. Neuznává se nárok na zisk ze směny pozemků (bod 2 shora), neboť první soud již obnos ten nepřiznal a netřeba se jím více zabývati, když žalobci v tom směru odvolání nepodali.

N e j v y š š í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Žalovaný stát nebrojí proti tomu, že byl odsouzen zaplatiti žalobcům útraty právního zastupování ve vyvlastňovacím řízení včetně hotových výdajů v úhrnné částce 51.077 Kč 80 h. Tento nárok je tedy pravoplatně vyřešen. Dovolání žalovaného jest oprávněno, pokud jde o náhradu

škody, přisouzenou žalobcům následkem vzestupu cen vyvlastněných pozemků. Nesporno je toto: Vyvlastňovací nález okresní správy politické ze dne 26. srpna 1920 obsahoval podmínku, že pod následky uvedenými v § 8 zákona ze dne 17. prosince 1919 čís. 20 Sb. z. a n. z r. 1920 musí býti započato se stavbou domů na vyvlastněných pozemcích do 6 měsíců ode dne, kdy vyvlastňovací nález nabude právní moci. Tato lhůta, během níž mělo býti se stavbou započato, končila se dnem 29. července 1921. Stavěti začal stát teprve v letech 1922 a pozdějších. Žádost o zrušení vyvlastňovacího nálezu podali žalobci dne 5. března 1927. Paragraf 8 zákona ze dne 17. prosince 1919 čís. 20 Sb. z. a n. z r. 1920 o vyvlastnění pozemků pro stavbu obytných nebo veřejných budov praví: »Nebude-li ve lhůtě § 4 stanovené započato se stavbou, pro niž vyvlastnění se stalo, může býti vyvlastňovací nález na žádost vyvlastňovaného zrušen úřadem, který nález vydal. V tom případě zůstává vyvlastněnému vyhrazeno uplatnění náhrady škody pořadem práva.« Žádost vyvlastněného za zrušení vyvlastňovacího nálezu není sice podle zákona čís. 20/20 vázána určitou lhůtou, jak se to stalo na př. v § 10 zákona o stavebním ruchu ze dne 27. ledna 1922 čís. 45 Sb. z. a n., který dává vyvlastněnému k tomu konci lhůtu čtyř neděl (stejně § 10 zákona ze dne 10. dubna 1930 o stavebním ruchu čís. 45 a § 5 zákona čís. 166/30). Leč z toho, že § 8 zákona čís. 20/20 neurčil lhůtu, do které vyvlastněný měl žádati za zrušení vyvlastňovacího nálezu, neplyne ještě, že by okolnost, že žalobci podali žádost za zrušení vyvlastňovacího nálezu teprve dne 5. března 1927, byla pro rozsah náhrady škody jimi požadované bez významu. Příčilo by se obecnému právnímu cítění a přesvědčení, jakož i poctivému styku (§ 7 obč. zák.), kdyby žalobci směli proto, že žalovaný stát nezažádal o prodloužení lhůty k započetí stavby mu dané a že ani v oné lhůtě, t. j. do 29. července 1921 se stavbou nezačal, — požadovati ke zřejmé škodě žalovaného státu náhradu škody, počítanou k době, kdy si zrušovací nález vymohli, pokud se týče, kdy nález ten nabyl právní moci, ač přece věděli, vztažmo věděti mohli a museli, že škoda se bude zvětšovati, a ač bylo v jejich moci, aby o ono zrušení zakročili a je přivodili dříve, než škoda vzrostla natolik, kolik činila pak v době onoho zrušení vyvlastňovacího nálezu. Nelze srovnati s obecným právním cítěním a poctivým stykem, aby směli žalobci libovolně posunouti základnu pro výpočet své škody na zřejmý úkor svého odpůrce. To by se však stalo, kdyby se měla žalobcům přiznati náhrada počítaná dle doby, kdy si vymohli zrušení vyvlastňovacího nálezu, ač tak mohli učiniti dříve. Dle správních spisů o vyvlastnění pozemků, o něž jde, byli ve vyvlastňovacím řízení ke komisionelnímu jednání na den 25. srpna 1920 obesláni žalobci; k jednání tomuto dostavil se Ing. J. S., a to dle doslovu protokolu o tomto jednání sepsaného »za interesenty, vztažmo za majitele parcel«; proti vyvlastňovacímu výměru ze dne 26. srpna 1920 podal odvolání dne 16. září 1920 Dr. A. B., advokát v Praze, jako vykázaný plnomocník obou žalobců. Z toho je patrné, že byl vyvlastňovací nález doručen oběma žalobcům brzo po jeho vydání. Oba žalobci proto věděli, — a nevěděli-li, jde to na jejich vrub — že nález onen obsahoval toto ustanovení: »Lhůta, do které žadatel, t. j. ministerstvo národní

obransy musí se stavbou započítí, stanoví se na 6 měsíců ode dne, kdy vyvlastňovací nález nabude moci práva, pod následky uvedenými v § 8 zákona ze dne 17. prosince 1919 čís. 20 z r. 1920.« Podobné ustanovení obsahovalo i rozhodnutí zemské správy politické ze dne 20. ledna 1921, kterým nebylo odvolání žalobců vyhověno. Zda bylo toto rozhodnutí také žalobcům doručeno anebo, kdy se dověděli o jeho obsahu, nebylo zjištěno. Žalobce Ing. J. S. jako strana nepřisežně o tom slyšen udal, že jeho právní zástupce Dr. A. B. ho neupozornil na to, že může žádati za zrušení vyvlastňovacího nálezu, nepočet-li ministerstvo národní obrany do 6 měsíců stavbu; dále udal, že se nepamatuje, zda do vlastních rukou obdržel vyvlastňovací výměr, zda se dotazoval Dr. B., co znamená klausele »pod následky § 8 zákona čís. 20/20«, a že se také nepamatuje, kdy se dověděl, že ministerstvo národní obrany nedodrželo zákonem stanovenou lhůtu 6měsíční k započetí stavby. Ing. J. S. udal, že se domnívá, že ho v letech snad 1923—1925 upozornil na tuto okolnost odborový rada K. Žalobkyně Marie S. nebyla na tyto okolnosti vůbec dotazována. Leč nesejde na tom, kdy bylo rozhodnutí zemské správy politické doručeno také žalobcům anebo kdy se o něm skutečně dověděli. Neboť šlo o jejich vlastní pozemky; žalobci znali obsah vyvlastňovacího nálezu první stolice a bylo proto na nich, aby se zavčas postarali o to, aby seznali i obsah rozhodnutí zemské správy politické. Při náležitě péči a dbalosti (§ 1297 obč. zák.) mohli se žalobci před 29. červencem 1921 dovědět o tom, že rozhodnutí zemské správy politické stanovilo ministerstvu národní obrany k započetí stavby rovněž lhůtu šesti měsíců. Při náležitě dbalosti (§ 1297 obč. zák.) mohli se také žalobci zavčas dovědět o tom, že tato lhůta uplynula dnem 29. července 1921, a že ministerstvo národní obrany nezapočalo se stavbou. Bylo proto na žalobcích, aby po 29. červenci 1921 bez zbytečného odkladu (§ 904 obč. zák.) žádost za zrušení vyvlastňovacího nálezu podali. K tomu úplně stačila doba do 1. října 1921. Podle toho bylo na žalobcích, aby žádost za zrušení vyvlastňovacího nálezu podali nejpozději tohoto dne. Připočte-li se pak k tomu datu doba, po kterou trvalo správní řízení o žádosti žalobců za zrušení vyvlastňovacího nálezu, čítajíc v to i řízení před nejvyšším správním soudem, vyvolané stížností žalovaného státu, tedy připočte-li se k 1. říjnu 1921 doba od 5. března 1927 do 4. května 1931, čili 4 roky a dva měsíce, dospěje se k 1. prosinci 1925 jako dni v tomto směru rozhodnému. Nelze proto souhlasiti s odvolacím soudem, že přiznal žalobcům náhradu škody k pozdějšímu dni, totiž k 30. červnu 1931. K okolnosti shora zmíněné, že žalobci do roku 1926 v této věci nemlčeli, nýbrž podnikali různé kroky, nelze při uvedeném hledisku přihlížeti, poněvadž měli zavčas voliti prostředek jedině správný, jak byl jasně vytčen v § 8 zákona čís. 20/20, totiž návrh na zrušení vyvlastnění. Lze proto žalobcům náhradu škody ze vzestupu cen vyvlastněných pozemků přiznati jen k 1. prosinci 1925. Jaká byla hodnota vyvlastněných pozemků ve stavu nezastavěném k uvedenému dni 1. prosince 1925 a jakou škodu utrpěli žalobci k tomuto dni, nebylo zjištěno, pokud se týče nebyl pro stanovení této škody sjednán náležitý podklad, zejména nebyl v tom směru slyšen znalec. Je proto v této příčině nutno řízení nižších stolic

doplniti a bylo proto podle § 510 odst. 1 c. ř. s. rozsudky obou nižších soudů zrušiti a věc vrátiti prvnímu soudu, aby, doplně řízení ve směru právě uvedeném, znovu rozhodl. Zbývá ještě otázka náhrady zisku ze směny. První soud, přiznav žalobcům ušlý zisk následkem znemožnění stavby, se otázkou náhrady zisku ze směny zabývatí nemusil a nezabýval. Nezabýval se jí však ani odvolací soud, ježto měl za to, — a to mylně, — že netřeba se jí obíratí, protože žalobci v tom směru rozsudek prvního soudu nenapadli. Nebyla tedy otázka ta nižšími soudy ani probrána, ani rozhodnuta. Ale žalobci nárok na zisk ze směny uplatnili a nutno proto o něm jednati a rozhodnouti. Pro rozhodnutí o nároku tom není dosud dán potřebný podklad a nezbylo proto, než na dovolání také z tohoto důvodu rozsudky nižších soudů zrušiti. Jest podotknouti, že, kdyby bylo uznáno na náhradu zisku ze směny, bylo by tak, jak bylo dovoděno při náhradě následkem vzestupu cen vyvlastněných pozemků, přihlížeti co se onoho zisku týče v nejzazším případě toliko ke dni 1. prosince 1925.

Čís. 14881.

Automobily. Zákon čís. 162/08 ř. z.

Vojenské osoby, řídící ve výkonu své služby silostroj, neručí za škody spáchané provozem silostroje vůbec; za škodu ručí tu stát a to, je-li nárok posuzovati vzhledem k předpisu § 3 odst. 3 aut. zák. podle práva občanského, podle § 8 aut. zák.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1936, Rv I 261/34.)

Žalobce domáhá se náhrady škody na vojenské správě jako vlastníci automobilu, kterým jemu řidič tohoto automobilu, odsouzený pro to brigádním soudem pro přestupek proti bezpečnosti života, způsobil škodu na autobusu. Proti žalobě namítl žalovaný stát, že za škodu neručí, poněvadž v době srážky jízda vojenského auta dala se při vojenském cvičení z nařízení vojenského velitelství. Šlo tudíž o výkon vojenské výsostné moci státní a zákon, ukládající státu ručení za škodu výkonem moci takové vzešlou, dosud vydán nebyl. Nižší soudy uznaly žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud z těchto důvodů: Ručení žalovaného státu a to výhradně podává se již z toho, že řidič, jehož zavinění bylo prokázáno trestním odsouzením, byl ve výkonu služby, takže sám za škodu neručí (§ 1 odst. 2 uvedeného zákona). Dle zprávy justičního výboru poslanecké sněmovny o usnesení panské sněmovny čís. 709 příloh XVIII. sedění 1908 má tato výminka co do ručení řidičů náležejících k vojenskému stavu svůj důvod ve zvláštních poměrech vojenské služby, která tuto činnost a způsob jejího výkonu ukládá postiženým zcela neodvisle od jejich vůle, vůči občanstvu pak jest dosti učiněno neobmezeným ručením vojenského eráru (Bartsch: Das Automobilhaftpflichtgesetz 147). Zákon o ručení škody provozem jízdních silostrojů ze dne 9. srpna 1908 čís. 162 ř. z. neroze-